Dosarul nr. 3-4232/2024
2-24109553-12-3-30092024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

02 mai 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecător Cristina Panfil
Grefier Dan Namolovan, Eugenia Dîrțu

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Draguțan Alexandr către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces:

La data de 30 septembrie 2024, Draguțan Alexandr a depus cerere de chemare în judecată către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii a indicat că, nefiind de acord cu Decizia CTAS, Oficiul Teritorial - Anenii Noi, nr. 16/2024/19119 din 08.04.2024, prin care s-a stabilit pensia pentru vechimea în muncă lui Draguțan Alexandr, în partea cuantumului stabilit, Draguțan Alexandr a înaintat o cerere prealabilă prin care a solicitat reexaminarea cererii de stabilire a pensiei, anularea și emiterea unei noi decizii de stabilire a pensiei pentru vechimea în muncă lui Draguțan Alexandr, reieșind din toate veniturile realizate și reflectate în Certificatul nr. 01 privind plata soldei lunare și ajutorului material pentru calcularea pensiei a Penitenciarului nr.12 Bender ANP MJ RM din 07.03.2024, s-a stabilit cuantumul sumei din care urma să fie stabilită pensia în sumă de 187015, 97 lei.

Prin răspunsul CNAS nr.4731/24 din 16.09.2024, Draguțan Alexandr a fost informat precum că temei de a satisface cererea nu este.

Având în vedere faptul că nu este de acord cu răspunsul primit, în temeiul prevederilor art. 20, art. 189 alin. (1) și art. 206 alin. (1) lit. b) ale Codului administrativ, înaintează prezenta acțiune.

Menționează că, reclamantul a activat în cadrul structurilor de forță din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și a Administrației Naționale a Penitenciarelor, iar potrivit

ordinului ANP nr. 832 ef. din 21.02.2024, a încetat raportul de muncă începând cu data de 07.03.2024, în temeiul art. 82 alin. (2) din Legea 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare (în cazul împlinirii vechimii în serviciu ce acordă funcționarilor publici cu statut special dreptul la pensie).

Potrivit Calculului Penitenciarului nr.12 - Bender al ANP din 12.03.2024, reclamantul a înregistrat o vechime ce dă dreptul la pensie de 25 ani, 02 luni și 17 zile.

Astfel, în temeiul art. 13 lit. a) al Legii nr. 1544 din 23.06.1993, a înaintat o cerere în adresa CTAS, Oficiul Teritorial - Anenii Noi cu privire la stabilirea pensiei pentru vechimea în muncă.

Menționează că, potrivit art. 44 al Legii nr. 1544 din 23.06.1993, pensia pentru persoanele din corpul de comandă se calculează din solda acestora și se calculează din: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

În acest temei a fost eliberat Certificatul nr.1 Penitenciarului nr.12 - Bender al ANP din 07.03.2024, potrivit căruia plata soldei lunare și ajutorul lui material pentru calcularea pensiei a constituit suma de 187 015,97 lei.

În mod nejustificat, prin Decizia CTAS, Oficiul Teritorial - Anenii Noi, nr.16/2024/19119 din 08.04.2024, lui Draguțan Alexandr i-a fost stabilită pensia reieșind din suma de 173675 lei, deși potrivit nr.1 Penitenciarului nr.12 - Bender al ANP din 07.03.2024, potrivit căruia plata soldei lunare și ajutorul lui material pentru calcularea pensiei a constituit suma de 187 015, 97 lei.

Deși pârâta a decis să diminueze cuantumul soldei anuale nu a indicat motivul pentru care a ajuns la această soluție și nu a indicat care sume le consideră neîntemeiate, din ce considerent a încălcat prevederile art.31 și art. 118 ale Codului administrativ.

Prin răspunsul CNAS nr.4731/24 din 16.09.2024, s-a menționat precum că la calcularea pensiei nu a au fost incluse: sporul pentru munca de noapte în cuantum de 13340, 97 lei.

Consideră că, pârâta a interpretat eronat prevederile legale și în mod intenționat a catalogat aceste plăți ca având caracter compensatoriu.

Comunică că, potrivit art.48 al Legii nr.1544 din 23.06.1993, pensiile se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

În corespundere cu prevederile pct.2 lit. a) din Hotărîrea Guvernului nr.78 din 21.02.1994, pensiile persoanelor din corpul de comandă organelor afacerilor interne, se calculează din următoarele tipuri de drepturi bănești: a) pentru persoanele din corpul de

comandă a organelor afacerilor interne — din salariul funcției deținute conform schemei de încadrare, salariul pentru gradul militar (gradul special), sporul procentual pentru vechime în muncă, primite înaintate de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente, primite în ultimul an de serviciu.

În conformitate cu prevederile pct.3 al H.G. nr.78/94, în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sînt acordate permanent. Totodată, indemnizația pentru executarea conștiincioasă a obligațiunilor de serviciu, pentru disciplină ireproșabilă (premiile militarilor de la întreprinderile autogestionare) și asistența materială se iau în considerare în mărimile real plătite în ultimul an de serviciu, dar nu mai mult decît mărimile prevăzute în anul calendaristic respectiv.

Menționează că, nu se includ în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor, primite în ultimul an de serviciu, indemnizația de concediere și plățile compensatorii.

Se consideră plăți compensatorii: - compensația pentru concediul nefolosit; - compensația în schimbul rației alimentare; - compensația în schimbul echipamentului; - compensația pentru mutilare sau altă daună pricinuită sănătății; - compensația pentru închirierea spațiului locativ; - indemnizațiile de transfer; - plățile de asigurare; - indemnizațiile de instalare, diurnele și alte plăți, raportate la cheltuielile de deplasare, precum și sporurile și suplimentele la salariu, care se plătesc în loc de diurnă; - indemnizațiile lunare în mărimea unui salariu pentru efectivul de trupă și corpul de comandă ale Departamentului pentru combaterea crimei organizate și corupției al Ministerului Afacerilor Interne; - majorările la salariile de funcție, plătite în timpul aflării în Forțele de menținere a păcii, precum și colaboratorilor instituțiilor penitenciare dislocate în or. Bender; - plățile stimulatorii cu caracter unic (inclusiv premiile), acordate cu prilejul jubileelor și pentru muncă sîrguincioasă; - pensiile și alte plăți cu caracter unic și compensatoriu.

Astfel, legislatorul a indicat în mod expres și exhaustiv care sunt plățile compensatorii care nu se includ la calcularea pensiei, iar așa plăți ca sporul pentru munca de noapte, sporul pentru premiul anual, concediul suplimentar și sporul pentru munca suplimentară, nu sunt incluse ca fiind exceptate.

Consideră că pârâta intenționat confundă plățile compensatorii cu sporurile care se achită ca plăți suplimentare și fac parte din componentele salariului, ori plățile compensatorii nu pot fi incluse în salariu.

Astfel, potrivit art. 10 al Legii nr.270/2018, așa plăți ca sporul pentru munca de noapte, sporul pentru premiul anual, concediul suplimentar și sporul pentru munca suplimentară constituie componente a salariului.

Subsidiar face trimitere la constatările instanțelor de judecată, culminate de încheierea CSJ, nr. 3ra-1222/2022 din 25.01.2023, din care se deduce, printre altele, că plățile de retribuire a muncii de noapte, a muncii suplimentare și a concediului suplimentar urmează a fi incluse la calculul pensiei pentru vechimea în muncă.

În continuare, face trimitere la decizia Curții de Apel Chișinău din 16.08.2022, 3a-1467/21, prin care instanța de judecată a obligat autoritatea să includă în certificatul privind plata soldei lunare și ajutorului material pentru calcularea pensiei inclusiv plățile de retribuire a muncii în noapte, a muncii suplimentare și pentru concediul suplimentar.

Din motivarea tuturor hotărârilor judecătorești se desprinde cert faptul că în contextul în care anumite plăți nu cad sub incidența plăților compensatorii acestea urmează a fi incuse în certificatul privind plata soldei lunare și ajutorului material pentru calcularea pensiei.

Astfel, consideră că Casa Națională de Asigurări Sociale eronat a calificat sporul pentru munca de noapte, sporul pentru premiul anual, concediul suplimentar și sporul pentru munca suplimentară ca fiind plăți compensatorii și respectiv nu a inclus aceste plăți la calculul pensiei stabilite.

Atrage atenția asupra faptului că în cauza Ștefanică și alții c. României, CEDO recunoaște că aprecierea faptelor unei cauze de către o instanță inferioară și evaluarea făcută de aceasta cu privire la dovezile existente pot conduce la rezultate diferite pentru părți cu plângeri foarte asemănătoare. Această realitate nu încalcă în sine principiul securității raporturilor juridice.

Totuși, atunci când există divergențe cu privire la aplicarea unor dispoziții legale în esență similare în cazul persoanelor aflate în grupuri aproape identice, apare o problemă în privința securității raporturilor juridice.

Având în vedere circumstanțele sus invocate, în temeiul art. 189, art.211, art.212, art.224 alin.(1) lit.b) ale Codului administrativ, solicită, anularea Deciziei CTAS, Oficiul Teritorial - Anenii Noi, nr. 16/2024/19119 din 08.04.2024 și refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.4731/24 din 16.09.2024, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a emite actul administrativ favorabil privind stabilirea pensiei lui Draguțan Alexandr reieșind din toate veniturile realizate și reflectate în Certificatul nr.1 privind plata soldei lunare și ajutorului material pentru calcularea pensiei a Penitenciarului nr.12 - Bender al ANP din 07.03.2024, inclusiv sporul pentru munca de noapte în cuantum de 13 340 lei și încasarea de la pârâtă în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de judecată.

La data de 01 noiembrie 2024, din partea Casei Naționale de Asigurări Sociale a parvenit referința pe marginea acțiunii prin care solicită respingerea integrală a acțiunii reclamantului Draguțan Alexandr, ca fiind neîntemeiată. (f.d.27-30)

În motivarea poziției face referire la prevederile art. 49 alin. (3) din Legea nr. 1544/1993, organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda (câștigul), eliberate de organele abilitate. Instituțiile de forță fiind organele abilitate pentru eliberarea calculului vechimii în serviciu și a soldei bănești, pentru fiecare beneficiar de pensie.

Notează că, în conformitate cu art. 2 al Legii nr. 1544/1993 militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

Menționează că, la data de 15.03.2024 reclamantul s-a adresat cu o cerere la CTAS Anenii Noi, privind stabilirea pensiei în condițiile Legii nr. 1544/1993, având în vedere că începând cu data de 07.03.2024 a demisionat din cadrul Penitenciarului nr. 12-Bender a Administrației Naționale a Penitenciarelor, în legătură cu împlinirea vechimii în serviciu.

În urma examinării dosarului personal și a actelor confirmative anexate, la data de 08.04.2024 organul de asigurări sociale a emis Decizia 16/2024/19119 privind stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu în temeiul căreia Draguțan Alexandr beneficiază de aceasta conform art. 13 lit. a) al Legii prenotate începând cu data de 08.03.2024 în proporție de 50% din suma soldei.

La data de 09.09.2024, reclamantul a contestat la Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere prealabilă Decizia privind stabilirea pensiei nr. 16/2024/19119 din 08.04.2024, invocând că, la stabilirea pensiei nu-i este clar care din plățile real primite au fost incluse la calcularea cuantumului pensiei.

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. D-4731/24 din 16.09.2024, cererea prealabilă a reclamantului a fost respinsă, comunicându-i următoarele motive:

Conform art.44 alin (2) al Legii 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și pct.1-4 din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculate a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, cuantumul pensiei se calculează din: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în muncă, primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăti, sporuri și suplimente, primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

La calcularea cuantumului pensiei, se include media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor, care conform legislației în vigoare sunt acordate permanent. Evidențiem faptul, că sumele plătite pentru concediile de odihnă anuale suplimentare, indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă, sumele pentru ore suplimentare, inclusiv premiile nu se iau în calculul pensiilor, deoarece nu se încadrează în plățile cu caracter permanent.

Totodată pentru calcularea mediei lunare a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se stabilesc următoarele perioade de decontare, după cum urmează: ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii (de la data de 1 până la data de 1). Sumele recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor plătite (care trebuiau plătite) în perioada de decontare se adună și se împart la numărul de luni din perioada de decontare.

Referitor la admiterea cerinței reclamantului o consideră neîntemeiată deoarece în conformitate cu prevederile pct. 3 al Hotărârii Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în serviciu, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului National Anticorupție și sistemului penitenciar), în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sunt acordate permanent.)

Consideră că, reclamantul a interpretat eronat sintagma din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 “în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sunt acordate permanent” ori, remunerarea pentru oțele suplimentare pentru orele de serviciu nu este acordată permanent.

Remarcă faptul că, odată cu intrarea în vigoare la data de 01.12.2018 a Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare, au fost abrogate actele normative cu privire la salarizarea în sectorul bugetar și a militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice.

Respectiv, Legea nr. 270/2018 prevede un sistem nou de stabilire a salariului precum și alte noțiuni privind componentele salariului lunar și plățile suplimentare decât cele reglementate în Legea nr. 1544/1993 și Hotărârea Guvernului nr. 78/1994.

Menționează că, potrivit art. 10 alin. (1) și (2) al Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (în vigoare din 01.12.2019): (1) Salariul lunar al personalului din unitățile bugetare pentru activitatea desfășurată pe durata normală a timpului de lucru stabilită de lege este constituit din: a) partea fixă, compusă din: -

salariul de bază; - sporul lunar pentru gradul profesional; - sporul lunar pentru deținerea titlului științific și/sau științifico-didactic; - sporul lunar pentru deținerea titlului onorific; b) partea variabilă, care cuprinde: - sporul pentru performanță; - sporuri cu caracter specific. (2) Suplimentar la cele menționate la alin.(1), personalul unităților bugetare beneficiază, după caz, de: - sporul de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile; - sporuri pentru munca suplimentară, pentru munca de noapte și/sau pentru munca prestată în zilele de sărbătoare nelucrătoare și/sau în zilele de repaus; - supliment pentru participare în proiecte de dezvoltare în domeniul de competentă în cadrul unității bugetare în care este angajat; - premii unice; - premiu anual.

Menționează că, la setul de acte (cererea privind stabilirea pensiei) a fost anexat inclusiv și Certificatul nr. 1 din 07.03.2024 privind plata soldei lunare și ajutorul material pentru calcularea pensiei a Administrației Naționale a Penitenciarelor, în temeiul acestuia s-a efectuat calcularea cuantumului pensiei pentru vechime în munca a reclamantului.

Atrage atenția că, în cuantumul pensiei au fost incluse în calcul sumele reflectate în certificatul enumerat supra, cu excepția sumei Spor pentru munca de noapte (13340,97 lei). Remarcă faptul că, suma dată nu se ia în calculul cuantumului pensiei, deoarece nu se încadrează în plăti cu caracter permanent.

Complementar face trimitere la constatările instanțelor de judecată reflectate prin Decizia nr. 3a-1283/23 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ a Curții de Apel Chișinău din 06.01.2024 referitor la examinarea apelului depus de avocat în interesele apelantului Țepordei Oleg, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) nr. 3-2822/22 din 16.05.2023, din care se deduce, printre altele că, plățile de retribuire a muncii de noapte, a muncii suplimentare și a concediului suplimentar nu se încadrează în plăți cu caracter permanent.

Conchide că, temei de anulare a refuzului în recalcularea pensiei pentru vechime în serviciu emis de CTAS Anenii Noi prin nr. Decizia 16/2024/19119 din 08.04.2024, nu este.

Prin urmare, Casa Națională de Asigurări Sociale solicită a respingerea acțiunii reclamantului Draguțan Alexandr către Casa Națională de Asigurări Sociale, ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată.

În şedinţa de judecată reprezentantul reclamantului Draguțan Alexandr, avocatul Mustață Eugeniu, a solicitat admiterea pretențiilor înaintate conform motivelor de fapt şi de drept invocate.

În şedinţa de judecată, reprezentantul pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale, Ghencea Constantin, a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În şedinţa de judecată, reclamantul Draguțan Alexandr nu s-a prezentat, interesele acestuia fiind reprezentate de avocatul Mustață Eugeniu.

Aprecierea instanţei de judecată.

Examinând acțiunea reclamantului, audiind explicațiile participanților la proces, studiind argumentele pârâtului, probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă şi pasibilă de a fi admisă, din următoarele considerente.

Conform **art. 2 alin. (1) din Codul administrativ**, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Conform **art. 3 din Codul administrativ**, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Conform **art. 18 din Codul administrativ**, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Conform **art. 22 alin. (1) din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform **art. 93 alin. (1) din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Referitor la admisibilitatea acțiunii.

În sensul **art. 20 și art.189 alin. (1) din Codul administrativ**, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege. Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Conform **art. 5 din Codul administrativ**, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în

regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit **art. 10 alin. (1) din Codul administrativ**, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Prin urmare, decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale – Oficiul Teritorial Anenii-Noi nr. 16/2024/19119 din 08 aprilie 2024 – este act administrativ individual emis în privința reclamantului Draguțan Alexandr.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Conform **art. 17 din Codul administrativ**, prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform **art. 39 din Codul administrativ**, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Instanța menționează că la art. 17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea ”revendică încălcarea” din dispozițiile normelor art. 189 și art. 207 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima facie - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

Reclamantul Draguțan Alexandr este destinatarul actului administrativ contestat.

Noțiunea „revendică încălcarea” nu echivalează cu noțiunea „vătămarea dreptului”.

”Revendicarea încălcării” justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „vătămarea dreptului” se dovedește prin probațiune, fiind o problemă de fond.

Astfel, constatarea vătămării dreptului de fiecare dată trebuie să fie un element de fond, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

În conformitate cu **art. 191 alin. (1) din Codul administrativ**, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

În temeiul art. 191 alin.(1) din Codul administrativ, controlul de legalitate a actelor Casei Naționale de Asigurări Sociale este de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art. 191 din Codul administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Acțiunea înaintată de către reclamant reprezintă o acțiune în obligare, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Or, obiectului acțiunii în obligare constă în obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual.

În sensul enunțat, **art. 209 alin. (1) din Codul administrativ** prevede că, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Urmează a fi reținut că, la materialele dosarului și a dosarului administrativ nu este prezentată informația referitor la faptul când reclamantul a făcut cunoștință cu decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale – Oficiul Teritorial Anenii-Noi nr. 16/2024/19119 din 08 aprilie 2024, însă la data de 09 septembrie 2024, reclamantul a formulat cererea prealabilă față de CNAS, la care a primit răspunsul nr. 4731/24 din 16 septembrie 2024.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ privind anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale – Oficiul Teritorial Anenii-Noi nr. 16/2024/19119 din 08 aprilie 2024 și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil a fost înaintată la data 30 septembrie 2024, fapt care denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamantul Draguțan Alexandr.

Instanța de judecată a constatat că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ în privința acțiunii de contencios administrativ înaintată de Draguțan Alexandr nu se regăsesc, prin urmare, acțiunea este admisibilă.

Referitor la temeinicia acțiunii.

În speţă, din materialele dosarului instanţa reţine că, la data de 21 februarie 2024 a fost emis ordinul Administrației Naționale a Penitenciarelor prin care s-a încetat raportul de serviciu cu domnul Draguțan Alexandr, inspector principal de justiție, ajutor șef de grup al Secției siguranță și regim penitenciar a Penitenciarului nr. 12-Bender, încetează prin demisie, începând cu data de 07 martie 2024, în legătură cu împlinirea vechimii în serviciu ce acordă dreptul la pensie. (f.d. administrativ 4)

La data de 08 aprilie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale – Oficiul Teritorial Anenii-Noi, a emis în privința lui Draguțan Alexandr, decizia nr. 16/2024/19119, privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă. Potrivit respectivei decizii, lui Draguțan Alexandr i-a fost stabilită pensia de 7236,46 lei reieșind din suma de 173675 lei. (f.d.26)

Nefiind de acord cu mărimea cuantumului pensie, la data de 09 septembrie 2024, Draguțan Alexandr a adresat o cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale. Potrivit respectivei cereri prealabile, acesta a solicitat reexaminarea cererii de stabilire a pensiei, anularea deciziei nr. 16/2024/19119 din 08.04.2024 și emiterea unei noi decizii de stabilire a pensiei pentru vechimea în muncă. (f.d. 17-11)

La data de 16.09.2024, Casa Națională de Asigurări Sociale, prin răspunsul nr. 4731/24 a respins cererea prealabilă. (f.d. 18)

Prin urmare, la data de 30 septembrie 2024, Draguțan Alexandr a depus cerere de chemare în judecată către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil. (f.d.7-9)

Potrivit **art. 48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23.06.1993**, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, ale funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, ale ofiţerilor de protecţie şi colaboratorilor organelor securităţii statului, Centrului Naţional Anticorupţie şi ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Naţională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Conform **art. 44 din Legea nr. 1544-XII din 23.06.1993**, pensia pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarii publici cu statut special din

sistemul administraţiei penitenciare, şi pentru familiile lor se calculează din solda acestora.

Pensia pentru persoanele menţionate se calculează din salariul funcţiei, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum şi din media lunară a altor recompense, plăţi, sporuri şi suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepţia plăţilor compensatorii şi a indemnizaţiei băneşti unice în mărimea sumei mijloacelor băneşti de întreţinere pe un an.

În corespundere cu prevederile **pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire şi plată a pensiilor şi indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Naţional Anticorupţie şi funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare**, se stabileşte că pensiile militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofiţeri şi subofiţeri al Poliţiei de Frontieră, colaboratorilor Centrului Naţional Anticorupţie şi funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare se calculează din salariul funcţiei, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în muncă, primite înainte de concediere, precum şi din media lunară a altor recompense, plăţi, sporuri şi suplimente, primite în ultimul an de serviciu, iar celor eliberaţi din serviciu pînă la punerea în aplicare a Legii nr.1426-XIII din 23 decembrie 1997 – din toate tipurile de plăţi prevăzute pentru calcularea pensiei categoriilor respective de militari, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofiţeri şi subofiţeri al Poliţiei de Frontieră, colaboratorilor Centrului Naţional Anticorupţie şi funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare, care îndeplinesc serviciul.

Potrivit **pct. 2 din HG nr. 78 din 21.02.1994**, pensiile militarilor şi ale persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofiţeri şi subofiţeri al Poliţiei de Frontieră, colaboratorii Centrului Naţional Anticorupţie şi ale funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare se calculează din următoarele tipuri de drepturi băneşti:

a) pentru militarii care au îndeplinit serviciul pe bază de contract, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi funcţionarili publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare, corpului de ofiţeri şi subofiţeri al Poliţiei de Frontieră (cu excepţia persoanelor indicate în subpunctele "b" şi "c" ale prezentului punct) – din salariul funcţiei deţinute conform schemei de încadrare, salariul pentru gradul militar (gradul special), sporul procentual pentru vechime în

muncă, primite înaintate de concediere, precum şi din media lunară a altor recompense, plăţi, sporuri şi suplimente, primite în ultimul an de serviciu.

Militarilor din corpul de ofiţeri, transferaţi pentru motive de sănătate sau limită de vîrstă de la activitatea legată de efectuarea zborurilor în posturi cu salarii de funcţie mai mici, care la ziua transferului aveau vechimea în muncă suficientă pentru a li se stabili pensia pentru vechime în muncă, la eliberarea din serviciul militar activ pensia li se calculează din salariul de funcţie de care beneficiau la momentul transferului, dacă acesta este mai mare decît salariul de funcţie conform postului scriptic la momentul concedierii.

În acelaşi mod se calculează şi pensiile persoanelor din corpul de ofiţeri cu gradul militar de colonel, colonel de poliţie, colonel de justiţie, colonel al serviciului intern, persoanelor asimilate lor şi superiorilor, care sînt transferaţi în interes de serviciu, pentru motive de sănătate sau limită de vîrstă din funcţia ce au deţinut-o cel puţin trei ani în posturi cu salarii de funcţie mai mici şi care în ziua transferului aveau dreptul la pensie pentru vechime în muncă;

b) pentru militarii din corpul de ofiţeri şi persoanele din corpul de comandă (cu excepţia inferiorilor) din organele afacerilor interne, corpul de ofiţeri al Poliţiei de Frontieră, colaboratorii Centrului Naţional Anticorupţie şi funcţionarii publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare, detaşaţi pentru a lucra în ministere, departamente, instituţii şi organizaţii civile, cu menţinerea în serviciul militar activ sau în serviciul organelor afacerilor interne, sau în serviciul Poliţiei de Frontieră, în serviciul organelor Centrului Naţional Anticorupţie care au fost remuneraţi în modul şi cuantumul stabilit pentru colaboratorii ministerelor, departamentelor, instituţiilor şi organizaţiilor nominalizate – din salariul de funcţie stabilit militarilor din corpul de ofiţeri sau persoanelor din corpul de comandă al organelor afacerilor interne, persoanelor din corpul de ofiţeri al Poliţiei de Frontieră, colaboratorilor Centrului Naţional Anticorupţie şi funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare pentru exercitarea unor funcţii similare în ministerele de unde au fost detaşaţi, salariul pentru gradul militar (special), sporul procentual pentru vechime în muncă, primite înainte de concediere, precum şi din media lunară a altor recompense, plăţi, sporuri şi suplimente, primite în ultimul an de serviciu;

c) pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi funcţionarii publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare, corpul de ofiţeri şi subofiţeri al Poliţiei de Frontieră, eliberaţi din serviciul militar activ (din organele afacerilor interne sau Poliţia de Frontieră) pînă la intrarea în funcţie conform schemei de încadrare – din suma tuturor tipurilor de drepturi băneşti prevăzute în punctul 1 al prezentei hotărîri.

Avansarea în grad a militarilor în rezervă nu constituie un temei pentru revizuirea pensiei stabilite anterior.

Familiilor militarilor decedaţi (căzuţi la datorie), care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofiţeri şi subofiţeri al Poliţiei de Frontieră, colaboratorilor Centrului Naţional Anticorupţie şi funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare pensiile li se calculează din suma tuturor tipurilor de drepturi băneşti prevăzute în pct.1 al prezentei hotărîri, din care urma să fie calculată pensia întreţinătorului.

Familiilor pensionarilor decedaţi din rîndul militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofiţeri şi subofiţeri al Poliţiei de Frontieră, colaboratorilor Centrului Naţional Anticorupţie şi funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare pensia li se calculează din suma tuturor tipurilor de drepturi băneşti, din care a fost calculată sau urma să fie recalculată pensia întreţinătorului.

De asemenea conform **pct. 3 din aceiaşi normă**, în media lunară a recompenselor, plăţilor, sporurilor şi suplimentelor se includ recompensele, plăţile, sporurile şi suplimentele care, conform legislaţiei în vigoare, sînt acordate permanent.

Totodată, indemnizaţia pentru executarea conştiincioasă a obligaţiunilor de serviciu, pentru disciplină ireproşabilă (premiile militarilor de la întreprinderile autogestionare) şi asistenţa materială se iau în considerare în mărimile real plătite în ultimul an de serviciu, dar nu mai mult decît mărimile prevăzute în anul calendaristic respectiv.

Nu se includ în media lunară a recompenselor, plăţilor, sporurilor şi suplimentelor, primite în ultimul an de serviciu, indemnizaţia de concediere şi plăţile compensatorii.

Se consideră plăţi compensatorii:

- compensaţia pentru concediul nefolosit;
- compensaţia în schimbul raţiei alimentare;
- compensaţia în schimbul echipamentului;
- compensaţia pentru mutilare sau altă daună pricinuită sănătăţii;
- compensaţia pentru închirierea spaţiului locativ;
- indemnizaţiile de transfer;
- plăţile de asigurare;
- indemnizaţiile de instalare, diurnele şi alte plăţi, raportate la cheltuielile de deplasare, precum şi sporurile şi suplimentele la salariu, care se plătesc în loc de diurnă;

- indemnizaţiile lunare în mărimea unui salariu pentru efectivul de trupă şi corpul de comandă ale Departamentului pentru combaterea crimei organizate şi corupţiei al Ministerului Afacerilor Interne;
- majorările la salariile de funcţie, plătite în timpul aflării în Forţele de menţinere a păcii, precum şi colaboratorilor instituţiilor penitenciare dislocate în or.Bender;
- plăţile stimulatorii cu caracter unic (inclusiv premiile), acordate cu prilejul jubileelor şi pentru muncă sîrguincioasă;
- pensiile şi alte plăţi cu caracter unic şi compensatoriu.

Punctul 4 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 prevede că, pentru calcularea mediei lunare a recompenselor, plăţilor, sporurilor şi suplimentelor se stabilesc următoarele perioade de decontare:

a) militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofiţeri şi subofiţeri al Poliţiei de Frontieră, colaboratorilor Centrului Naţional Anticorupţie şi funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare – ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii (decedării) (de la data de 1 pînă la data de 1);
b) militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare, persoanelor din corpul de ofiţeri şi subofiţeri al Poliţiei de Frontieră, care au îndeplinit serviciul mai puţin de un an, li se iau în calcul lunile calendaristice precedente concedierii (decedării) (de la data de 1 pînă la data de 1), iar militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare, precum şi membrilor familiilor lor din rîndurile pensionarilor – 12 luni calendaristice;
c) pentru militarii, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi funcţionarii publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare, persoanele din corpul de ofiţeri şi subofiţeri al Poliţiei de Frontieră, care s-au aflat în serviciu mai puţin de o lună, perioada de decontare se calculează ca o lună calendaristică deplină.

Media lunară a recompenselor, plăţilor, sporurilor şi suplimentelor se deduce astfel:

a) sumele recompenselor, plăţilor, sporurilor şi suplimentelor (cu excepţia celor enumerate în alineatul trei al punctului 3 din prezenta hotărîre) plătite (care trebuiau plătite) în perioada de decontare se adună şi se împart la numărul de luni din perioada de decontare;
b) pentru persoanele concediate pînă la punerea în aplicare a Legii nr.1426-XIII din 23 decembrie 1997, sumele recompenselor, plăţilor, sporurilor şi suplimentelor

prevăzute pentru stabilirea pensiei categoriilor respective de militari, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare, care îndeplinesc serviciul, se adună şi se împart la numărul de luni din perioada de decontare.

Instanța de judecată atestă că, reclamantul solicită anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale – Oficiul Teritorial Anenii-Noi nr. 16/2024/19119 din 08 aprilie 2024 privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă a lui Draguțan Alexandr, anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.4731/24 din 16.09.2024 adoptată în procedură prealabilă și obligarea CNAS să emită o decizie privind stabilirea pensiei lui Draguțan Alexandr reieșind din toate veniturile realizate și reflectate în Certificatul nr.1 privind plata soldei lunare și ajutorului material pentru calcularea pensiei a Penitenciarului nr.12 - Bender al ANP din 07.03.2024, inclusiv sporul pentru munca de noapte în cuantum de 13 340 lei.

Potrivit certificatului nr. 1 din 07.03.2024 privind plata soldei lunare și ajutorului material privind calcularea pensiei eliberat de Penitenciarul nr. 12 Bender reclamantului Draguțan Alexandr se atestă că pe parcursul ultimului an acesta a obținut următoarele venituri: spor lunar pentru grad militar – 4200,00 lei; salariu de bază – 118000,00 lei; spor pentru caracter specific – 23600,00 lei; adaos ore de noapte – 13340,97 lei, spor lunar în valoare fixă – 15600,00 lei; spor pentru performanță – 7896,00 lei; indemnizație lunară (spor pentru performanță). (f.d. 14)

Din normele legale citate supra rezultă că, pentru persoanele din cadrul sistemului administraţiei penitenciare, pensia se calculează din: salariul funcţiei, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum şi din media lunară a altor recompense, plăţi, sporuri şi suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepţia plăţilor compensatorii şi a indemnizaţiei băneşti unice în mărimea sumei mijloacelor băneşti de întreţinere pe un an.

Astfel, urmează a fi remarcat faptul că, sumele pentru munca de noapte nu constituie plăți compensatorii, deoarece se încadrează în plățile cu caracter permanent, fiind o sumă de bani achitată lunar reclamantului.

În baza circumstanțelor constatate, a probatoriului administrat și a normelor legale incidente, instanța reține că acțiunea reclamantului Draguțan Alexandr este întemeiată, întrucât deciziile contestate au fost emise cu încălcarea prevederilor privind determinarea bazei de calcul a pensiei și prin excluderea nejustificată a unor sporuri salariale ce constituie parte integrantă a veniturilor realizate.

În această ordine de idei, se atestă că pârâtul la emiterea actului administrativ contestat a admis abateri de la legislația în vigoare, iar argumentele reclamantului

Draguțan Alexandr pot fi reținute, deoarece acesta interpretează corect normele de drept și situația de fapt, iar deciziile Casei Naționale de Asigurări Sociale se întemeiază pe o interpretare eronată a normelor de drept material, cu aprecierea juridică necuvenită a probelor, în conformitate cu competențele sale.

Pe cale de consecință, instanţa de judecată remarcă prevederile art. 6 § 1 din CEDO, care oglindeşte că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Potrivit art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Din aceste considerente, instanța urmează să anuleze actul administrativ individual - decizia CTAS, oficiul teritorial Anenii Noi nr. 16/2024/19119 din 08.04.2024 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 4731/24 din 16.09.2024 emisă în procedură prealabilă și să oblige Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil privind stabilirea și calcularea în privința reclamantului Draguțan Alexandr a pensiei pentru vechime în muncă potrivit Certificatului nr. 1 din 07.03.2024 eliberat de Penitenciarul nr. 12-Bender, cu luarea în calcul și a sporului pentru munca de noapte.

În conformitate cu prevederile art. 224-229 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se admite acțiunea în contencios administrativ depusă de Draguțan Alexandr.

Se anulează decizia CTAS, oficiul teritorial Anenii Noi nr. 16/2024/19119 din 08.04.2024 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 4731/24 din 16.09.2024 emisă în procedură prealabilă.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil privind stabilirea și calcularea în privința reclamantului Draguțan Alexandr a pensiei pentru vechime în muncă potrivit Certificatului nr. 1 din 07.03.2024 eliberat de Penitenciarul nr. 12-Bender, cu luarea în calcul și a sporului pentru munca de noapte.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Râșcani.

Președintele ședinței, Cristina Panfil
Judecător